

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **M. P.**, bytem, zast. JUDr. Ing. Lukášem Prudilem, Ph.D., advokátem se sídlem Bašty 8 Brno, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1.7.2015, č.j.,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobce uvedl, že rozhodnutím ČSSZ ze dne 1.7.2015, č.j. byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 27.3.2015, č.j. R-27.3.2015-429/460 630 469. Protože žalobce vyčerpal veškeré prostředky, aby mu bylo vyhověno v jeho požadavcích, podává tuto žalobu. Má za to, že ze strany ČSSZ došlo k několika pochybením při výpočtu jeho starobního – hornického důchodu, konkrétně při výpočtu procentní výměry starobního – hornického důchodu v souladu s podanou žádostí ze dne 30.6.1999, jíž žalobce

žádal o přiznání důchodu od 1.6.1998 a při přepočtu procentní výměry důchodu podle příkazu ministran práce a sociálních věcí ČR č. 27/2003.

Žalobce nesouhlasí s tím, jak výpočet starobního – hornického důchodu prezentuje ČSSZ, jež došla k závěru, že žalobce splnil podmínky pro úpravu výše starobního důchodu dle příkazu ministra práce a sociálních věcí ČR č. 27/2003 a že při výpočtu bylo nutno vycházet z právních předpisů platných ke dni 31.12.1995, dle kterých byla stanovena procentní výměra jeho důchodu na částku 4.900,- Kč.

Žalobce je přesvědčen, že tento výpočet je nesprávný. Je totiž nutno připomenout, že vypočtená procentní výměra důchodu podle zákona č. 100/1998 Sb. s účinností do 31.12.1995 **je dále valorizována podle jednotlivých nařízení vlády až do dne přiznání důchodu, v případě žalobce k 1.6.1998.** Valorizační zvýšení procentní výměry důchodu platí stejně pro důchody vypočtené jak podle zákona č. 100/1988 Sb., tak podle zákona č. 155/1995 Sb. v plném rozsahu a nekončí pro zákon č. 100/1988 Sb. k 31.12.1995, jak to tvrdí ČSSZ.

Při porovnání, která varianta je pro stanovení důchodu příznivější, je třeba porovnat procentní výměry vypočtené dle zákona č. 155/1995 Sb. a podle zákona č. 100/1988 Sb. Procentní výměra vypočtená k 1.6.1998 podle zák. č. 155/1995 Sb. činí 5.319,- Kč, procentní výměra vypočtená k 31.12.1995 podle zák. č. 100/1988 Sb. činí 4.900,- Kč.

Po valorizaci procentní výměry ve výši 4.900,- Kč od 1.1.1996 podle jednotlivých nařízení vlády ke dni přiznání důchodu, tj. k 1.6.1998, o 8%, o 6%, o 8% by procentní výměra činila 6.059,- Kč a byla by jednoznačně výhodnější než výměra 5.319,- Kč, kterou žalobci ČSSZ přiznala ve svém rozhodnutí ze dne 1.10.1999.

Takto vypočtená procentní výměra ve výši 6.059,- Kč měla být následně přepočtena podle příkazu ministra práce a sociálních věcí č. 27/2003 dle jednotlivých valorizačních nařízení, a to od 1.1.1996 až do 31.12.2003, a tedy ne jak to provedla ČSSZ, kdy přepočtla jen částku 4.900,- Kč, která byla vypočítána podle zákona č. 100/1988 Sb., jehož účinnost skončila k 31.12.1995. Toto je jednoznačné pochybení ČSSZ.

Z těchto důvodů žalobce žádal, aby krajský soud vydal rozsudek, kterým rozhodnutí žalované ze dne 1.10.1999, rozhodnutí ze dne 27.3.2015 a rozhodnutí ze dne 1.7.2015 zruší a vrátí žalované k dalšímu řízení, přičemž bude žalovaná zavázána soudem k přiznání důchodu žalobci k 1.6.1998 podle zákona č. 100/1988 Sb. až do výpočtu nového výměru důchodu.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že ze spisové dokumentace žalovaná zjišťuje, že žalobci bylo rozhodnutí ze dne 27.3.2015, č.j. R-27.3.2015-429/460 630 469, zamítnuta žádost o přepočet hornického důchodu pro nesplnění podmínek ust. § 56 odst. 1 písm. b) zdp.

Proti výše uvedenému rozhodnutí žalobce uplatnil námitky, v níž nesouhlasí se způsobem výpočtu starobního důchodu. V rámci námitkového řízení žalovaná přezkoumala rozhodnutí v plném rozsahu a napadeným rozhodnutím ze dne 1.7.2015, č.j. 460 630 469/315-JPA, námitky zamítla a rozhodnutí ze dne 27.3.2015 potvrdila.

Příkazem ministra práce a sociálních věcí České republiky č. 27/2003 byla Česká správa sociálního zabezpečení v rámci ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb. pověřena, aby ve své působnosti odstraňovala některé tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení v případech, jde-li o úpravu výše starobních důchodů. Podmínkou pro postup podle pověření ministra je, že ke dni přiznání důchodu výše procentní výměry důchodu:

- a) přesahovala částku 5.100,- Kč a ke dni, od něhož se důchod upravuje (tj. k 1.1.2004, nejvýše však 3 roky zpětně od podání žádosti o tuto úpravu, popř. od zahájení řízení) nedosahovala částky 5.100,- Kč zvýšené podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1.1.1996 do data, od něhož se úprava důchodu provádí. V těchto případech se upraví výše procentní výměry na tuto zvýšenou částku;
- b) nedosahovala částky 5.100,- Kč a přitom byla stanovena podle předpisů platných ke dni 31.12.1995. V těchto případech se výše procentní výměry důchodu upraví na takovou částku, která by náležela, kdyby k této procentní výměře byla poskytnuta veškerá zvýšení, která by náležela podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1.1.1996 do dne úpravy důchodu.

Zvýšení důchodů se přitom stanoví v takové výši, jaká by náležela, kdyby byl důchod přiznán k 31.12.1995, přičemž se tato úprava (po zvýšení procentní výměry důchodu o příslušné valorizace v letech 1996 až 2003) provede nejdříve od 1.1.2004.

Procentní výše starobního důchodu žalobce stanovená podle předpisů platných k 31.12.1995 činí 4.900,- Kč a nedosahuje tedy částky 5.100,- Kč. Po zvýšení (valorizaci) podle předpisů účinných od ledna 1996 činí procentní výměra starobního důchodu 8.937,- Kč, včetně základní výměry ve výši 1.310,- Kč činil důchod žalobce k 1.1.2004 10.247,- Kč měsíčně.

Jak již bylo uvedeno v napadeném rozhodnutí žalované, při úpravě procentní výměry starobního důchodu žalobce podle Příkazu ministra práce a sociálních věcí ČR č. 27/2003 je rozhodující výše procentní výměry ke dni 31.12.1995. Pokud by žalovaná pro úpravu procentní výměry důchodu vycházela z výše stanovené ke dni uvolnění výplaty starobního důchodu, byla by valorizační zvýšení poskytnuta dvakrát a tím by došlo k neoprávněnému zvýhodnění žalobce oproti ostatním pojištěncům.

Pro výpočet důchodu je rozhodující datum přiznání, od něhož se nadále odvíjí aplikace dalších konkrétních předpisů a následné další stanovení jeho výše.

V této souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.1.2014, č.j. 4 Ads 113/2012-41, který se při rozhodování o kasační stížnosti žalobce podrobně zabýval výpočtem starobního důchodu žalobce, na straně žalované neshledal žádné pochybení a kasační stížnost zamítl.

Dále žalovaná uvedla, že jakožto výkonný orgán je povinna právní předpisy týkající se důchodového zabezpečení dodržovat a nikoli je, dle svého uvážení či uvážení pojištěnců nebo dalších osob zúčastněných v řízení, měnit.

Ve věci žalovaná nepodává podrobnější vyjádření, neboť v odůvodnění napadeného rozhodnutí byl podrobně uveden výčet zákonných ustanovení, dle nichž bylo o výši důchodu žalobce rozhodováno, a současně byl vysvětlen i výpočet důchodu.

S ohledem na výše uvedené žalovaná nadále trvá na svém rozhodnutí ze dne 1.7.2015, a navrhovala, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou, neboť bylo rozhodováno v souladu s platnými právními předpisy.

Na vyjádření žalované žalobce reagoval replikou ze dne 10.11.2015, kdy uvedl, že v celé podstatě je přepočtení procentní výměry podle příkazu ministra práce a sociálních věcí ČR č. 27/2003, tak, jak ho prezentuje ČSSSZ zmanipulovaný, a tudíž neplatný. Argumenty žalované neodpovídají skutečnostem, které jsou známy, jako např., od kdy byl přiznán důchod – zde je zásadní problém, kdy žalobce tvrdí, že od 1.6.1998, kdy má být přepočítána procentní výměra ve výši 6.059,- Kč podle zmiňovaného příkazu č. 27/2003, kdežto žalovaná tvrdí, že od 31.12.1995, kdy přepočítala procentní výměru ve výši 4.900,- Kč (čímž žalobci způsobila nemalou finanční škodu).

Žalovaná k uplatnění příkazu ministra č.27/2003 tvrdí, že je rozhodující výše procentní výměry ke dni 31.12.1995, přitom v následujícím odstavci píše, že pro výpočet důchodu je rozhodující datum přiznání, od něhož se nadále odvíjí aplikace dalších konkrétních předpisů a následně další stanovení jeho výše. Pravda je taková, jak se uvádí v příkazu ministra č. 27/2003 v odst. 1, písm. b) výše procentní výměry ke dni přiznání důchodu (v případě žalobce k 1.6.1998 ve výši 6.059,- Kč) (dále) nebo - byla-li stanovena podle předpisů platných ke dni 31.12.1995 - nedosahovala částku 5.100,- Kč, v těchto případech se výše procentní výměry zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1.1.1996, přičemž se toto zvýšení stanoví tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31.12.1995.

Z tohoto ustanovení jasně pramení, že měla být přepočítána procentní výměra ve výši 6.059,- Kč.

Pokud se žalovaná odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.1.2014, k tomu žalobce uvedl, že NSS o tomto vůbec nerozhodoval.

Žalobce tedy na své žalobě trval.

Pokud jde o rozhodnutí žalované ze dne 1.7.2015, které je předmětem tohoto soudního přezkumu, žalovaná tímto rozhodnutím, č.j. 460 630 469/315-JPA rozhodla tak, že zamítla námitky žalobce proti rozhodnutí ČSSZ, č.j. R-27.3.2015-429/460 630 469 ze dne 27.3.2015 a toto rozhodnutí potvrdila.

Z odůvodnění vyplynulo mj., že ČSSZ rozhodnutím ze dne 27.3.2015 zamítla účastníku řízení žádost o přepočtení hornického důchodu podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zdp“).

V odůvodnění se podává, že ze spisové dokumentace žalobce vyplývá, že tento podal prostřednictvím OSSZ Žďár nad Sázavou dne 30.6.1999 žádost o starobní důchod s datem jeho přiznání od 1.6.1998. Na základě žádosti účastníka řízení ČSSZ rozhodnutím č.j. 460 634 469 ze dne 1.10.1999 přiznala od 1.6.1998 starobní důchod podle ust. § 29 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 30.6.1998. Při výpočtu výše přiznaného důchodu ČSSZ postupovala v souladu s ust. § 71 odst. 1 a odst. 4 cit. zákona, které stanoví, že výše starobního důchodu, plného invalidního a částečného invalidního důchodu na který vznikne nárok v době od 1.1.1996 do 31.12.2005, nesmí být nižší než výše důchodu, která by náležela, kdyby důchod byl přiznán podle předpisů platných ke dni 31.12.1995 v rozsahu uvedeném v odstavci 4, a to včetně zvýšení, která by náležela k tomuto důchodu pouze k tomuto dni. Pro účely porovnání výší starobních, plných invalidních a částečných invalidních důchodů podle věty první se výši těchto důchodů rozumí procentní výměry těchto důchodů. Výše základní výměry starobního, plného invalidního a částečného invalidního důchodu, pokud se jejich výše stanoví po 31.12.1995 s použitím předpisů platných před 1. lednem 1996, se stanoví podle předpisů platných ke dni, od něhož se přiznává důchod; přitom v této výši základní výměry důchodu je zahrnuto zvýšení o pevnou částku. Podle § 71 odst. 4 platí, že pro stanovení výše důchodů podle předpisů platných ke dni 31.12.1995 se použije ustanovení těchto předpisů o průměrném měsíčním výdělku, včetně určení rozhodného období pro jeho výpočet, o výši důchodu a o nejvyšší a nejnižší výměře důchodu, s výjimkou ustanovení o úpravě důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu, a s výjimkou ustanovení umožňujícího na základě žádosti pojištěnce požádat po 31.12.1990 o vyměření výše důchodu podle předpisů platných před 1.10.1988.

Vzhledem k uvedenému ustanovení Česká správa sociálního zabezpečení tak provedla srovnávací výpočet starobního důchodu účastníka řízení, jak podle předpisů platných ke dni 31.12.1995 (zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31.12.1995), tak podle právních předpisů platných po 31.12.1995 (zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění). Při porovnání takto vypočtených procentních výměr starobního důchodu v souladu s ustanovením § 71 odst. 1 o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 30.6.1998 ČSSZ dospěla k závěru, že procentní výměra vypočtená na základě zákona č.155/1995 Sb. je vyšší (5.319,- Kč), než procentní výměra vypočtená podle zákona č.100/1988 Sb. (4.900,- Kč). Z uvedeného důvodu tak byl účastníku řízení přiznán od 1.6.1998 starobní důchod ve výši 6.579,- Kč (1.260,- Kč základní výměra + 5.319,- Kč procentní výměra).

Podáním ze dne 20.10.1999 účastník řízení s uvedeným rozhodnutím nesouhlasil a požádal o změnu data přiznání starobního důchodu od 30.6.1996 podle mimořádného opatření č. 465/1968 Sb. s finanční účinností od 1.6.1998. Na základě tohoto podnětu bylo ČSSZ vydáno rozhodnutí č.j. 460 630 469 ze dne 6.1.2000, kterým bylo účastníku řízení vyhověno a starobní důchod mu byl přiznán od 30.6.1996. ČSSZ opět postupovala v souladu s ustanovením § 71 odst. 1 a odst. 4 a provedla výpočet starobního důchodu účastníka řízení jak podle předpisů platných ke dni 31.12.1995 (zákon č. 100/1988 Sb. o sociálním zabezpečení ve znění účinném do 31.12.1995), tak podle právních předpisů platných po 31.12.1995 (zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění). Změnou data přiznání starobního důchodu účastníka řízení došlo i ke změně rozhodných skutečností pro výpočet starobního důchodu (změna rozhodného období pro výpočet osobního vyměřovacího základu a pro výpočet neredukovaného

průměrného měsíčního výdělku). Jelikož procentní výměra důchodu účastníka řízení vypočtená na základě zákona č. 100/1988 Sb. (4.505,- Kč) byla vyšší než procentní výměra vypočtená na základě zákona č. 155/1995 Sb. (3.777,- Kč), přiznala ČSSZ účastníku řízení od 30.6.1996 starobní důchod vypočtený na základě zákona č. 100/1988 Sb.

K žádosti účastníka řízení doručené ČSSZ dne 6.5.2004 o odstranění tvrdosti zákona a přepočet starobního důchodu ČSSZ rozhodnutím č.j. 460 630 469 ze dne 8.6.2004 na základě pověření ministra práce a sociálních věcí podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů od ledna 2004 zvýšila procentní výměru starobního důchodu na 8.216,- Kč.

Rozhodnutím č.j. 460 630 469 ze dne 15.11.2010 zvýšila ČSSZ od 1.6.1998 starobní důchod účastníka řízení podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění, na částku 7.319 Kč. Důvodem pro zvýšení starobního důchodu účastníka řízení bylo chybné stanovení výše jeho starobního důchodu v rozhodnutí č.j. 460 630 469 ze dne 6.1.2000. Tímto rozhodnutím byla účastníku řízení správně stanovena procentní výměra starobního důchodu ve výši 4.505,- Kč měsíčně ke dni vzniku nároku na starobní důchod, účastníku řízení však nebylo započteno 7 % zvýšení za dobu dalšího zaměstnání, což bylo rozhodnutím č.j. 460 630 469 ze dne 15.11.2010 napraveno.

Proti tomuto rozhodnutí uplatnil účastník řízení námitky, které byly rozhodnutím ČSSZ č.j. 460 630 469/315-PZ ze dne 11.3.2011 zamítnuty a napadené rozhodnutí potvrzeno. Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení žalobu u Krajského soudu v Brně, který rozsudkem č.j. 34 Ad 45/2011-51 ze dne 16.8.2012 tuto žalobu zamítl. NSS na základě účastníkem řízení podané kasační stížnosti rozsudkem č.j. 4 Ads 113/2012-41 ze dne 31.1.2014 tuto kasační stížnost zamítl. Proti uvedeným rozhodnutím podal účastník řízení ústavní stížnost, kterou Ústavní soud usnesením č.j. I. ÚS 1766/14 ze dne 22.8.2014 odmítl.

ČSSZ, jak uvedla, provedla v řízení o námitkách kontrolu výpočtu starobního důchodu účastníka řízení.

V souladu s ustanovením § 71 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb. byla výše procentní výměry starobního důchodu určena podle právních předpisů účinných po 31.12. 1995 (zákon č. 155/1995 Sb.), a to v souladu s § 33 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. stanovena procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod. Vzhledem k tomu, že účastník řízení získal do dne vzniku nároku 34 celých roků pojištění, činí podle § 34 odst. 1 cit. zákona, výše procentní výměry do vzniku nároku 51% výpočtového základu měsíčně (34 celých roků x 1,5).

Při výpočtu výpočtového základu vycházela ČSSZ z osobního vyměřovacího základu.

Osobní vyměřovací základ určila ČSSZ v souladu s § 16 cit. zákona jako měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů účastníka řízení za rozhodné období, kterým je v případě účastníka řízení období let 1986 - 1995. Roční vyměřovací základy byly přitom stanoveny jako součiny úhrnů vyměřovacích základů účastníka řízení za jednotlivé kalendářní

roky v rozhodném období a koeficientů nárůstu všeobecného vyměřovacího základu podle § 17 odst. 1 cit. zákona. Koeficient nárůstu všeobecného vyměřovacího základu se stanoví jako podíl všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází roku přiznání důchodu, vynásobeného přepočítacím koeficientem a všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, za který se vypočítává roční vyměřovací základ; tento koeficient se stanoví s přesností na čtyři platná desetinná místa. Koeficient nárůstu všeobecného vyměřovacího základu činí vždy nejméně hodnotu 1. S ohledem na uvedené činí osobní vyměřovací základ účastníka řízení 19.038,- Kč.

Výpočtový základ účastníka řízení je jeho osobní vyměřovací základ zredukovaný ve smyslu § 15 cit. zákona, ve znění účinném k datu přiznání starobního důchodu. Ten stanoví, že převyšuje-li osobní vyměřovací základ částku 5.000,- Kč, stanoví se výpočtový základ tak, že částka 5.000,- Kč se počítá v plné výši, z částky osobního vyměřovacího základu nad 5.000,- Kč do 10.000,- Kč se počítá 30% a z částky osobního vyměřovacího základu nad 10.000,- Kč se počítá 10%. Výpočtový základ účastníka řízení činí 7.404 Kč. Procentní výměra tedy činí 51 % ze 7.404,- Kč, tj. 3.777,- Kč.

Poté ČSSZ provedla výpočet procentní výměry starobního důchodu účastníka řízení podle právních předpisů platných do 31.12.1995, a to následujícím způsobem:

Podle zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31.12.1995, se výše starobního důchodu stanoví z průměrného měsíčního výdělku. Dle § 12 cit. zákona platí, že průměrný měsíční výdělek je měsíční průměr hrubých výdělků dosažených v pěti výdělkově nejlepších kalendářních letech v rozhodném období. Rozhodným obdobím je období deseti po sobě následujících kalendářních roků před rokem, ve kterém vznikl nárok na důchod. Převyšuje-li průměrný měsíční výdělek částku 2.500,- Kč, počítá se částka 2.500,- Kč v plné výši, z částky nad 2.500,- Kč do 6.000,- Kč jedna třetina a z částky nad 6.000,- Kč do 10.000,- Kč jedna desetina; k částce nad 10.000,- Kč se nepřihlíží (§ 12 odst. 6 cit. zákona). Rozhodným obdobím pro stanovení průměrného měsíčního výdělku účastníka řízení bylo období let 1986 až 1995. Průměrný měsíční výdělek účastníka řízení tak byl stanoven za roky 1991, 1992, 1993, 1994 a 1995 (pět výdělkově nejlepších kalendářních let v rozhodném období) a činil 13.143,-. V souladu s ustanovením § 12 odst. 6 cit. zákona byl průměrný měsíční výdělek účastníka řízení upraven na 4.067,- Kč (redukovaný průměrný měsíční výdělek).

Výše starobního důchodu byla účastníku řízení vypočtena z takto upraveného průměrného měsíčního výdělku v souladu s ustanovením § 22 cit. zákona, které stanoví, že základní výměra starobního důchodu činí 60 % průměrného měsíčního výdělku, byl-li občan zaměstnán nejméně 10 roků v zaměstnání I.A pracovní kategorie v uranových dolech. K základní výměře se připočítají od 21. roku zaměstnání za každý další rok v I.A pracovní kategorii 2 % průměrného měsíčního výdělku. Pro zvýšení základní výměry se přihlíží jen k době zaměstnání po dosažení 18 roku věku. Starobní důchod účastníka řízení za 31 let zaměstnání po dosažení 18 roku věku činí 82 % průměrného měsíčního výdělku, tj. 3.335,- Kč (82 % z 4.067,-). Podle ustanovení § 24 cit. zákona činí nejvyšší výměra starobního důchodu 3.250,- Kč měsíčně. K této částce náleží zvýšení o 38,6 % podle ustanovení § 2 zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995,

ve znění účinném do 31.12.1995, tj. o 1.255,- Kč. Procentní výměra starobního důchodu vypočtená ke dni přiznání starobního důchodu v souladu s ustanovením § 71 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb. podle zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném do 31.12.1995 činila 4.505,- Kč měsíčně. Jelikož procentní výměra starobního důchodu účastníka řízení vypočtená na základě zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném do 31.12.1995 byla vyšší než procentní výměra důchodu vypočtená na základě zákona č. 155/1995 Sb., náleží účastníku řízení starobní důchod vypočtený v souladu s ustanovením § 71 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb. a podle zákona č. 100/1988 Sb. ve znění účinném do 31.12.1995. Procentní výměra starobního důchodu účastníka řízení činila 4.505,- Kč a základní výměra činila 920,- Kč. Celkem činil starobní důchod účastníka řízení 5.425,- Kč.

Výplata důchodu ke dni 30.6.1996 nenáležela, jelikož si účastník řízení zvolil zvyšování nároku na starobní důchod za dobu dalšího zaměstnání a o výplatu starobního důchodu požádal až od 1. 6. 1998.

Od 1. 6. 1998, kdy účastník řízení požádal o výplatu starobního důchodu, činil jeho starobní důchod 7.319,- Kč a byl vypočten následujícím způsobem:

Procentní výměra starobního důchodu účastníka řízení ke dni vzniku nároku na tento důchod činila 3.250,- Kč. Dle ustanovení § 23 zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném do 31.12.1995, se občan, který je zaměstnán po vzniku nároku na starobní důchod a nepobírá tento důchod nebo jeho část zvyšuje starobní důchod (procentní výměra) za každých 360 kalendářních dní zaměstnání o 4 % průměrného měsíčního výdělku, z něhož se vyměřuje, popřípadě byl vyměřen, důchod; nebyl-li občan zaměstnán po dobu 360 kalendářních dní, zvyšuje se starobní důchod (procentní výměra) za každých dalších 90 kalendářních dní zaměstnání o 1 % průměrného měsíčního výdělku, z něhož se vyměřuje, popřípadě byl vyměřen důchod. Účastníku řízení byl vyměřen starobní důchod z průměrného měsíčního výdělku upraveného podle § 12 odst. 6 cit. zákona, tj. z částky 4.067,- Kč (redukováný průměrný měsíční výdělek). Po vzniku nároku na starobní důchod získal účastník řízení v období od 30.6.1996 do 31.5.1998 dalších 701 dní zaměstnání, tj. 1 rok a 336 dní zaměstnání, a náleží mu tak zvýšení starobního důchodu (procentní výměry) o 7% redukovaného průměrného měsíčního výdělku, tj. o 285,- Kč (7% z 4.067,-). Procentní výměra důchodu tak činila 3.535,- Kč. K této částce náleží zvýšení o 38,6% podle ust. § 2 zákona č. 76/1995 Sb., o výšce vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, ve znění účinném do 31.12.1995, tj. o 1.365,- Kč měsíčně, takže nově stanovená procentní výměra starobního důchodu účastníka řízení ke dni 30.6.1996 činila 4.900,- Kč měsíčně.

Jak z výše uvedeného vyplývá, je pro výpočet zásadní datum, od kterého je důchod přiznán. Vzhledem k tomu, že účastník řízení výslovně dne 20.10.1999 požádal o změnu data přiznání důchodu ve vztahu k opatření č. 465/1968 Sb., čemuž bylo ze strany ČSSZ vyhověno, je nutno při výpočtu a dalších změnách vycházet zásadně z tohoto data přiznání a nikoliv z data požadovaného v předešlé žádosti. Jak je výše uvedeno požadovaná změna data na 30.6.1996 přivedla současně změnu rozhodných skutečností, ve svém důsledku znamenající výhodnější výpočet podle zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995 a podle této úpravy bylo nutno postupovat i při výpočtu částky zvýšení starobního důchodu účastníka řízení za další zaměstnání po vzniku nároku na starobní důchod.

Příkazem ministra práce a sociálních věcí České republiky č.27/2003 byla ČSSZ v rámci ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, pověřena, aby ve své působnosti odstraňovala některé tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení v případech, jde-li o úpravu výše starobních důchodů, které byly přiznány od data po 31.12.1995 nejdříve po dosažení důchodového věku a pro jejichž přiznání byly splněny podmínky stanovené nařízením vlády č. 557/1990 Sb., o mimořádném poskytování starobního důchodu některým horníkům, nebo předpoklady vymezené usnesením vlády č. 465 ze dne 17.12.1968 a výše procentní výměry ke dni přiznání důchodu, jenž byla stanovena podle předpisů platných ke dni 31.12.1995, nedosahovala částku 5.100,- Kč. V těchto případech se výše procentní výměry zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1.1.1996, přičemž se toto zvýšení stanoví tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31.12.1995. Výše důchodů se přitom upraví nejdříve od 1. 1. 2004.

Podmínkou pro přiznání starobního důchodu pojištěncům, kteří podmínky zákonného nároku na tento důchod nesplnili z toho důvodu, že vybrané zaměstnání v hornictví neskončili, je uplatnění písemné žádosti o důchod. Podmínkou pro úpravu důchodu v rámci ustanovení o odstranění tvrdosti zákona je uplatnění žádosti o tuto úpravu pouze v případech, že výše starobního důchodu byla stanovena podle zákona č. 155/1995Sb. a nedosahovala částky 5.100,- Kč, nebo byla omezena na částku 5.100,- Kč, ale šlo o starobní důchody, pro jejichž přiznání byly splněny předpoklady vymezené usnesením vlády č. 465/1968, nebo jejichž procentní výměra činila částku 5.100,- Kč, aniž na ni byla omezena. V ostatních případech, na které se vztahoval původní příkaz ministra č. 27/2003, to je nedosahovala-li procentní výměra částku 5.100,- Kč a byla přitom vyměřena podle předpisů platných před 1.1.1996, anebo přesahovala-li 5.100,- Kč, provádí se jejich úprava bez žádosti.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení splnil podmínky pro úpravu výše starobního důchodu na základě příkazu ministra práce a sociálních věcí ČR č. 27/2003, byla mu výše jeho starobního důchodu upravena v souladu s tímto příkazem a zákonnými parametry pro úpravu výše důchodu, přičemž při výpočtu bylo nutno vycházet z výše procentní výměry ke dni přiznání důchodu, (jenž byla stanovena podle předpisů platných ke dni 31.12.1995 tj. 4.900,- Kč a nikoliv z procentní výměry navýšené podle jednotlivých nařízení vlády o zvyšování důchodů k datu uvolnění výplaty důchodu. Zde je nutno opětovně konstatovat, že pro konstrukci výpočtu důchodu je rozhodující datum přiznání, neboť od něj se odvíjí aplikace konkrétních právních předpisů pro stanovení jeho výše a navyšování.

Ve vztahu k námitkám účastníka řízení lze dále odkázat na odůvodnění rozsudku NSS č.j. 4 Ads 113/2012-41 ze dne 31.1.2014 při rozhodování o kasační stížnosti proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 11.3.2011, kdy NSS podrobil přezkumu správnost výpočtu starobního důchodu účastníka řízení a na tomto výpočtu neshledal vady.

Vzhledem k výše uvedenému nebyly shledány zákonné důvody, které by provedeným přepočtem přivodily změnu výše starobního důchodu účastníka řízení

Krajský soud v Brně ve věci nařídil jednání na den 4.1.2017. U tohoto jednání zástupce žalobce uvedl, že v daném případě zásadní problém netkví v datech přiznání starobního důchodu k 1.6.1998, nebo 30.6.1996. Hlavní problém je v tom, že i když byla zvolena v procentní výměře nižší částka, nebylo přihlédnuto k tomu, že tato částka měla být 3x valorizována, což se v případě žalobce nestalo a z příkazu Ministra práce a sociálních věcí 27/2003 jednoznačně vyplývá, že má být zvolena valorizace, která je pro účastníka výhodnější.

Samotný žalobce k výpočtu výše procentní výměry jeho starobního důchodu pak uvedl, že nesprávný postup ČSSZ spatřuje v tom, že k datu 31.12.1995 procentní výměra jeho starobního důchodu činila 4.900,- Kč, to je k datu, kdy končila účinnost zákona č. 100/1998 Sb. Žalobce trvá na tom, že procentní výměra star.důchodu měla být stanovena k datu přiznání star.důchodu, to je k 1.6.1998, tzn., že procentní výměra měla být podle nařízení vlády celkem 3x valorizována, a to o 8%, 6% a 8% na výslednou částku 6.059,- Kč. Tuto částku uvádí i ČSSZ v jednom ze svých rozhodnutí, kdy žalobci přiznává star.důchod k datu 1.6.1998. Toto je uvedeno v rozhodnutí žalované ze dne 15.11.2010. V tom spatřuje žalobce zásadní problém při výpočtu procentní výměry jeho star.důchodu. Trval na tom, že zcela jednoznačně žádal o přiznání starobního důchodu pouze k datu 1.6.1998, žádnou další žádost o přiznání star.důchodu, a to k datu 30.6.1996, nepodával.

Zástupkyně ČSSZ u jednání soudu uvedla, že odkazuje na písemné vyjádření k žalobě i obsahu odůvodnění rozhodnutí žalované z 1.7.2015. V tomto rozhodnutí žalovaná podrobně vysvětlila, jak postupovala při výpočtu procentní výměry starobního důchodu žalobce. Pokud jde o žalobce, ten nejprve požádal o přiznání star.důchodu k datu 1.6.1998 a pozdějším podáním změnil datum přiznání star.důchodu od 30.6.1996. Změnou data přiznání star.důchodu žalobce došlo ke změně rozhodných skutečností pro výpočet star.důchodu žalobce, což žalovaná ve svém rozhodnutí vysvětlila. Trvá proto na tom, že postupovala v souladu se zákonem a v ničem neporušila příkaz Ministra práce a sociálních věcí 27/2003. Bylo na žalobci a jeho zvážení, jaké datum přiznání star. důchodu zvolí a právě od zvoleného data došlo také ke změně rozhodných skutečností pro výpočet starobního důchodu.

Účastníci řízení kromě skutečností, které jsou uvedeny v dávkovém spise žalobce, jež má soud k dispozici, provedení žádných dalších důkazů nenavrhovali.

Krajský soud v Brně z dávkového spisu žalobce vedeného žalovanou zjistil, že žalobce uplatnil žádost o přiznání starobního důchodu dle nařízení vlády č. 465/1968 od 1.6.1998, přičemž žádost byla sepsána dne 30.6.1999.

1.10.1999 žalovaná vydala rozhodnutí, kterým přiznala od 1.6.1998 žalobci starobní důchod podle ust. § 29 zák. č. 155/1995 Sb., který činil 6.539,- Kč, v odůvodnění byl pak stanoven výpočet starobního důchodu.

20.10.1999 uplatnil žalobce na OSSZ ve Žďáru nad Sázavou další žádost, kdy uvedl, že obdržel rozhodnutí o přiznání starobního důchodu od 1.6.1998 ve výši 6.579,- Kč, s tímto rozhodnutím nesouhlasí a žádá, aby mu byl starobní důchod vypočten ke dni vzniku nároku na důchod podle mimořádného opatření 465/68 od 30.6.1996, kdy dovršil 50 let podle dříve

platného zákona 100/88 Sb. s tím, že za dobu od 30.6.1996 do 31.5.1998 si volí zvyšování nároku na starobní důchod a výplatu důchodu nežádá, výplatu důchodu žádá od 1.6.1998. Dále žádá, aby byly v rozhodnutí odstraněny formální nedostatky v údajích na rozhodnutí uvedených. Žádá o přepočtení důchodu a doplacení rozdílů ve výplatě důchodu. Pod tímto podáním je podpis ředitele OSSZ, vyřizující pracovnice a podpis žalobce. 6.1.2000 ČSSZ vydala rozhodnutí, kterým přiznala žalobci od 30.6.1996 starobní důchod podle ust. § 29 zák. č. 155/1995 Sb. v platném znění, který činí 5.425,- Kč a v odůvodnění rozhodnutí pak uvedla výpočet výše starobního důchodu.

Posouzení věci krajským soudem

Žaloba není důvodná.

Krajský soud v Brně na tomto místě poukazuje zejména na to, že pokud jde o výpočet výše starobního důchodu žalobce, o výši starobního důchodu, již bylo rozhodováno jednak ČSSZ, jednak Krajským soudem v Brně, jehož rozsudek byl na základě kasační stížnosti žalobce přezkoumán i Nejvyšším správním soudem, kdy ve věci NSS vydal rozsudek č.j. 4 Ads 113/2012-41 ze dne 31.1.2014. Pokud jde o rozhodnutí žalované, jednalo se o rozhodnutí ze dne 11.3.2011, jímž žalovaná zamítla námitky a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 15.11.2010, kterým žalobci zvýšila od 1.6.1998 starobní důchod podle ust. § 56 odst. 41 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů s tím, že starobní důchod žalobce k 1.6.1998 činí 7.319,- Kč měsíčně.

Z odůvodnění rozsudku NSS pak mj. vyplývá, že rozhodnutí ČSSZ bylo přezkoumáno Krajským soudem v Brně, který vydal rozsudek ze dne 16.8.2012, č.j. 34 Ad 45/2011-51, který žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, když žalobce s výpočtem starobního důchodu provedený ČSSZ nesouhlasil. V odůvodnění rozsudku uvedl, že předchozí rozhodnutí žalované ze dne 1.10.1999, ze dne 6.1.2000 a ze dne 10.8.2010 nebyla žalobcem jakýmkoliv způsobem napadena, a proto se soud zaměřil pouze na přezkum napadeného rozhodnutí. Podle závěru krajského soudu se na žalobce nemůže vztahovat ust. § 24 odst. 1 písm. a) zák. č. 100/1988 Sb., protože žalobci vznikl nárok na důchod podle mimořádného opatření vlády č. 465/1968, které bylo v době účinnosti zákona o důchodovém pojištění inkorporováno do ust. § 74a cit. zákona. Žalovaná proto procentní výměru starobního důchodu zjištěnou ve výši 3.335,- Kč správně omezila v souladu s ust. § 24 odst. 1 písm. b) zák. o důchodovém pojištění na částku 3.250,- Kč, kterou v souladu se zákonem č. 76/1995 Sb. navýšila o 38,6%, tj. o 1.255,- Kč na částku 4.505,- Kč. Při stanovení výše starobního důchodu od 1.6.1998 správně v částce 3.250,- Kč měsíčně připočetla 7% redukováného PMV za dobu zaměstnání po vzniku nároku na důchod a dále navýšila o 38,6% podle zákona č. 76/1995 Sb. Tuto částku žalovaná valorizovala a dospěla k výši starobního důchodu 7.319,- Kč k 1.6.1998. Rozdíl mezi takto stanovenou výší a výší vypočtenou žalobcem k 1.6.1998 vznikl tím, že žalobce stanovil nesprávnou výši procentní výměry (84%) redukováného průměrného měsíčního výdělku, nesprávně stanovil navýšení procentní výměry důchodu za dobu dalšího zaměstnání po vzniku nároku na důchod (12,25%), čímž dospěl k jiné částce (po úpravě na maximální částku 5.100,- Kč), než 4.900,- Kč stanovených žalovanou. Procentní výměra ke dni přiznání starobního důchodu tak měla činit podle žalobce 6.307,- Kč, nikoliv žalovanou zjištěných 6.059,- Kč. Žalobcem vypočtená procentní výměra 5.100,- Kč k 31.12.1995 (k 1.6.1998 ve

výši 6.307,- Kč) měla být dále navýšena „o valorizační procenta“ podle nařízení vlády od roku 1996 do 1998. K žalobcem navrhovanému postupu při výpočtu jeho starobního důchodu krajský soud uvedl, že zjistil zásadní rozdíly na počátku výpočtu v omezení procentní výměry starobního důchodu žalovanou na 3.250,- Kč, což žalobce odmítá akceptovat. Další rozdíl vznikl v důsledku žalobcem nesprávně stanovené výše starobního důchodu za dobu získání další doby pojištění po vzniku nároku na starobní důchod, kdy žalovaná správně aplikovala ust. zák. č. 100/1988 Sb., (7% PMV), přičemž žalobce dospěl k částce 626,-Kč, která však odpovídá zvýšení podle zákona o důchodovém pojištění, což vyhodnotil krajský soud jako nepřípustné, neboť výše starobního důchodu, ač přiznaného po 1.1.1996 podle zákona o důchodovém pojištění, byla vypočtena podle zák. č. 100/1988 Sb., v jeho znění do 31.12.1995. Soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí na základě žalobních námitek však dospěl k závěru, že žalovaná v rozhodnutí z 15.11.2010 stanovila výši starobního důchodu žalobce správně.

S tímto rozsudkem Krajského soudu v Brně, tedy s výpočtem výše starobního důchodu žalobce nesouhlasil a podal proti němu kasační stížnost.

NSS uvedl po přezkoumání kasační stížnosti, že dospěl k závěru, že tato důvodná není. Uvedl mj., že v případě napadeného rozsudku se krajský soud nedopustil namítané nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nezjistitelnosti jeho adresátu či nevhodné formulace, protože napadené rozhodnutí jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotný stěžovatel jeho obsahu porozuměl, pouze s jeho obsahem nesouhlasí, což nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho nesrozumitelnost.

Zásadním důvodem stěžovatelovy podané kasační stížnosti je nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel vyslovuje přesvědčení, že žalovaná při výpočtu jeho starobního důchodu postupovala nezákonně, přičemž krajský soud její závěr převzal, aniž by logicky, jasně a přehledně na základě příslušného ustanovení zákona zdůvodnil, proč se ztotožnil se závěry žalované. Především vytýkal krajskému soudu, že se blíže nezabýval skutečností, že žalovaná již v době, kdy požádal o starobní důchod, vydala krátce po sobě dvě zcela rozdílná rozhodnutí, aniž by tuto rozdílnost vysvětlila. Dále konstatoval, že odpracoval takřka 14 let v podzemí uranových dolů, v důsledku čehož mu vznikl nárok na starobní důchod v 50 letech věku, takže procentní výměra starobního důchodu neměla být omezena podle § 24 odst. 1 písm. b) zákona, kde je maximální hranice stanovena na 3.800,- Kč měsíčně. Nesprávnou aplikaci vytýkal žalované i ve vztahu k příkazu ministra práce a sociálních věcí č. 27/2003 a dále žádal vysvětlení, z jakého důvodu žalovaná pro účely stanovení redukovaného průměrného měsíčního výdělku mu do doby pojištění nezahrnula období od 27.9.1967 do 9.10.1967, v němž stěžovateli náleželo volno ze zákona po ukončení povinné vojenské služby, a kdy ještě v rámci jeho čerpání nastoupil do nového zaměstnání.

NSS uvedl, že vzhledem ke skutečnosti, že skutkový stav projednávané věci zůstal v některých ohledech mezi účastníky sporný, jakož i vzhledem k náročnosti právního posouzení věci s ohledem na řadu změn v posuzování tzv. hornických důvodů, pokládá NSS

nejdříve za potřebné konstatovat následující skutečnosti zjištěné ze správního i soudního spisu.

NSS uvedl, že stěžovatel (jedná se o nynějšího žalobce), který je narozen X (věku 50 let dosáhl dne X), podal dne 30. 6. 1999 žádost o starobní důchod s datem jeho přiznání od 1. 6. 1998. Na základě této žádosti vydala žalovaná dne 1.10.1999 rozhodnutí, jímž stěžovateli od 1.6.1998 přiznala starobní důchod podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb. ve výši 6.579,- Kč měsíčně s tím, že od července 1998 náleží starobní důchod ve výši 6.895,- Kč měsíčně, a od srpna 1999 ve výši 7.175,- Kč měsíčně. V odůvodnění rozhodnutí konstatovala provedení tzv. srovnávacího výpočtu v souladu s § 71 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., tj. srovnání výpočtu výše dávky jak podle předchozí právní úpravy dané zákonem č. 100/1988 Sb., tak podle zákona č. 155/1995 Sb. Jelikož zjistila, že procentní výměra k datu přiznání důchodu vypočtená na základě zákona č. 155/1995 Sb. činí 5.319,- Kč, přičemž procentní výměra vypočtená k témuž datu podle zákona č. 100/1988 Sb., činí jen 4.900,- Kč, přiznala žalovaná stěžovateli od 1.6.1998 důchod vypočtený podle zákona č. 155/1995 Sb. V oznámení o výplatě důchodu sdělila žalovaná stěžovateli, že mu bude vyplácet vždy 12.dne v měsíci důchod ve výši 7.175,- Kč a že doplatek důchodu za dobu od 1.6.1998 do 11.11.1999 ve výši 120.154,- Kč bude stěžovateli poukázán. V podání ze dne 20.10.1999 stěžovatel s rozhodnutím žalované nesouhlasil a požádal o změnu data přiznání důchodu od 30.6.1996, kdy dosáhl věku 50 let, když připomněl, že se na něho vztahuje mimořádné opatření č. 465/1968 Sb. Důchod požadoval vyplácet s účinností od 1.6.1998. Žalovaná na toto podání stěžovatele reagovala rozhodnutím ze dne 6.1.2000, jímž přiznala stěžovateli starobní důchod od 30.6.1996 podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., a to ve výši 5.425,- Kč měsíčně. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí je patrné, že opět provedla tzv. srovnávací výpočet důchodu podle předpisů platných ke dni 31.12.1995 (zákon č. 100/1988 Sb.) a zákona č. 155/1995 Sb. účinného od 1.1.1996. Jelikož k nově požadovanému datu přiznání důchodu - 30.6.1996 - činila procentní výměra důchodu vypočtená podle předchozí právní úpravy 4.505,- Kč a byla tudíž vyšší než procentní výměra vypočtená na základě zákona č. 155/1995 Sb. (3.777,- Kč), přiznala žalovaná stěžovateli starobní důchod na základě výpočtu provedeného podle zákona č. 100/1988 Sb. Současně mu sdělila, že výplata starobního důchodu za dobu od 30. 6. 1996 do 31.5.1998 nenáležela, protože si zvolil zvyšování nároku na starobní důchod a že starobní důchod byl zvýšen za dobu další činnosti po nároku od 30.6.1996 do 31. 5. 1998 o 7% průměrného měsíčního výdělku, tj. o 285,- Kč měsíčně, takže od 1.6.1998 náleží starobní důchod ve výši 7.184,- Kč měsíčně (nikoli tedy původně přiznaných 6579 Kč měsíčně k témuž datu).

Rozhodnutím ze dne 8.6.2004 žalovaná na základě pověření ministra práce a sociálních věcí podle § 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení zvýšila stěžovateli od 1. 1. 2004 procentní výměru jeho starobního důchodu na 8.216,- Kč s tím, že starobní důchod činí 9.526,- Kč měsíčně, a důchod celkem (po připočtení důchodu vdoveckého ve výši 1.282,- Kč měsíčně), činí 10.808,- Kč měsíčně. Od ledna 2004 náleží procentní výměra starobního důchodu 8.422,- Kč, procentní výměra vdoveckého důchodu 1.315,- Kč, základní výměra důchodu 1.310,- Kč, celkem důchodu ve výši 11.047,- Kč měsíčně. V odůvodnění uvedla, že výše procentní výměry starobního důchodu stěžovatele stanovená § 71 odst. 1 a 4 zákona č. 155/1995 Sb., ke dni přiznání důchodu ve výši 4.505,- Kč, byla stěžovateli zvýšena podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinností v

období od roku 1996 do 31.12.2003 na celkovou částku 8.216,- Kč, k čemuž náleží základní výměra ve výši 1.310,- Kč.

Rozhodnutím žalované ze dne 15. 11. 2010 žalovaná zvýšila od 1.6.1998 starobní důchod stěžovatele podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění, na částku 7.319,- Kč měsíčně. Námitky stěžovatele proti tomuto rozhodnutí žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 11.3.2011, č.j. X, které je předmětem přezkumu v tomto řízení a jehož obsah, stejně jako obsah rozhodnutí ze dne 15.11.2010 byl konstatován v úvodu odůvodnění tohoto rozsudku.

V odůvodnění rozhodnutí pak dále mj. uvedeno NSS, že po konstatování takto zjištěného skutkového stavu věci dospěl NSS k závěru, že námitky stěžovatele týkající se nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení nejsou důvodné.

Dále uvedl k námitce stěžovatele, že žalovaná již v době, kdy požádal o starobní důchod, vydala krátce po sobě dvě zcela rozdílná rozhodnutí, aniž by tuto rozdílnost vysvětlila, nutno zdůraznit, že ani jedno z těchto rozhodnutí neučinil stěžovatel předmětem přezkumného řízení soudního, nicméně žalovaná se k tomu v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně vyjádřila, když uvedla, že po zjištění, že stěžovatel dosáhl důchodového věku pro nárok na starobní důchod v 50 letech dle opatření vlády č. 465/1968 Sb., postupovala podle jeho požadavku na přiznání důchodu nikoli k datu 30.6.1996, kdy mu nárok na tento důchod vznikl, ale k datu 1.6.1998. K tomuto datu provedla srovnávací výpočet dle § 71 odst. 1 a 4 zákona o důchodovém pojištění, z něhož bylo patrné, že procentní výměra starobního důchodu žalobce vypočtená na základě zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném do 31.12.1995, byla nižší než procentní výměra důchodu vypočtená na základě zákona č. 155/1995 Sb. Po provedeném porovnání výše procentních výměr byl žalobci od 1.6.1998 přiznán starobní důchod s vyšší procentní výměrou (na základě zákona č. 155/1995 Sb.) ve výši 6.579,- Kč, z čeho 5.319,- Kč činila procentní výměra a 1.260,- Kč základní výměra starobního důchodu. Tento důchod nebyl přiznán dle zákona č. 100/1988 Sb. s procentní výměrou ve výši 4.900,- Kč, když tato částka sice byla uvedena v odůvodnění tohoto rozhodnutí (k datu 1.6.1998), avšak jen pro srovnání s přiznanou vyšší procentní výměrou dle zákona č. 155/1995 Sb. ve výši 5.319,- Kč. V částce 4.900,- Kč bylo pak již obsaženo 7% zvýšení procentní výměry důchodu za dny pojištění získané po vzniku nároku na něj. V později vydaném rozhodnutí ze dne 6.1.2000 žalovaná na základě žádosti stěžovatele o změnu data přiznání důchodu od 30.6.1996 znovu učinila srovnávací výpočet k tomuto datu a zjistila, že procentní výměra dle zákona č. 100/1988 Sb. činí 4.505,- Kč (bez 7% navýšení, neboť důchod byl přiznán od X, tedy od dosažení 50 let věku stěžovatele). Změnou data přiznání starobního důchodu, stěžovatele došlo i ke změně rozhodných skutečností pro výpočet starobního důchodu, zejména k nově stanovenému rozhodnému období pro výpočet osobního vyměřovacího základu a pro výpočet neredukovaného průměrného měsíčního výdělku. Jelikož procentní výměra důchodu žalobce vypočtená na základě zákona č. 100/1988 Sb. byla vyšší než procentní výměra vypočtená na základě zákona č. 155/1995 Sb., přiznala žalovaná svým rozhodnutím ze dne 6.1.2000 stěžovateli starobní důchod na základě výpočtu podle zákona č. 100/1988 Sb. Podle názoru NSS, který je v tomto směru shodný se závěrem krajského soudu, žalovaná svůj postup při vydání dvou krátce po sobě následujících, obsahově rozdílných rozhodnutí ze dne 1.10.1999 a 6.1.2000 náležitě odůvodnila, což však

nic nemění na skutečnosti, že se při vydání rozhodnutí ze dne 6.1.2000 dopustila pochybení, neboť stěžovateli nezapočetla 7% zvýšení za dobu dalšího zaměstnání. Jak však již zdůraznil krajský soud, předmětem přezkumného řízení soudního v této věci nejsou předchozí dvě rozhodnutí žalované z let 1999 a 2000, ale rozhodnutí ze dne 15.11.2010, potvrzené rozhodnutím ze dne 11.3.2011, jímž žalovaná toto předchozí pochybení napravila.

Z odůvodnění rozsudku NSS pak dále vyplývá, že mezi účastníky je nesporné, že stěžovateli vznikl nárok na starobní důchod v 50 letech věku na základě mimořádných opatření ministrů práce a sociálních věcí ČSR a SSR vydaná k provedení usnesení vlády ČSSR ze dne 17.12.1968 č.465.

Z rozsudku NSS pak krajský soud dále cituje, že pokud jde o žalobce, výplata starobního důchodu ke dni 30.6.1996 však stěžovateli nenáležela, jelikož si zvolil zvýšení dávky za dobu dalšího zaměstnání a o výplatu požádal až ke dni 1.6.1998. Jak již bylo uvedeno, procentní výměra starobního důchodu ke dni vzniku nároku činila 3.250,- Kč, přičemž pro zvýšení je nutno aplikovat § 23 zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném do 31.12.1995, podle něhož se občan, který je zaměstnán po vzniku nároku na starobní důchod a nepobírá tento důchod nebo jeho část, zvyšuje starobní důchod (procentní výměra) za každých 360 kalendářních dnů zaměstnání o 4% průměrného měsíčního výdělku, z něhož se vyměřuje. Nebyl-li občan zaměstnán po dobu celých 360 kalendářních dnů, zvyšuje se starobní důchod za každých dalších 90 kalendářních dnů zaměstnání o 1% průměrného měsíčního výdělku. Stěžovateli byl starobní důchod vyměřen z průměrného měsíčního výdělku (redukováného podle § 12 odst. 6 zákona č. 100/1988 Sb. na částku 4.067,- Kč, po vzniku nároku na starobní důchod získal dalších 701 dní zaměstnání, tj. 1 rok a 336 dnů, a náleží mu proto právem zvýšení starobního důchodu o 7% redukováného průměrného měsíčního výdělku. Procentní výměra důchodu tak činila 3.535,- Kč (zvýšení o 285,- Kč měsíčně, k čemuž náleží zvýšení o 38,6 % podle ustanovení § 2 zákona č. 76/1995 Sb., tj. o 1.365,- korun měsíčně, takže nově stanovená procentní výměra starobního důchodu stěžovatele ke dni 30.6.1996 činila 4.900,- Kč měsíčně. Částka zvýšení 626 Kč, kterou stěžovatel požaduje a která mu byla přiznána rozhodnutím ze dne 1.10.1999, byla rozdílná proto, že byla vypočtena na základě zákona č. 155/1995 Sb. (zvýšení procentní výměry podle tehdy platné úpravy v tomto zákoně činilo za každých 90 dnů zaměstnání výdělečné činnosti rovněž 1%, avšak bylo počítáno z jiného výpočtového základu). Vzhledem k tomu, že pro stěžovatele je výhodnější celkový výpočet podle zákona č. 100/1988 Sb., musí být podle naposledy uvedeného zákona provedeno i zákonné zvýšení dávky.

Pokud stěžovatel (zcela obecně bez určité konkretizace) vytýká žalované nesprávnou aplikaci i ve vztahu k úpravě důchodu podle příkazu ministra práce a sociálních věcí č. 27/2003, pak NSS dodává, že ani v tomto směru neshledal pochybení. Předchozí rozhodnutí ze dne 8.6.2004 bylo nesprávné, resp. poplatné pochybení žalované, jehož se dopustila v rozhodnutí ze dne 6.1.2000, neboť stěžovateli nebylo započteno 7% zvýšení za dobu dalšího zaměstnání. To se podařilo odstranit napadeným rozhodnutím ze dne 15.11.2010, kdy na rozdíl od rozhodnutí ze dne 8.6.2004, jímž byla od 1.1.2004 zvýšena procentní výměra starobního důchodu stěžovatele na 8.216,- Kč měsíčně s tím, že starobní důchod činil celkem 9.526,- Kč měsíčně, byla tato procentní výměra zvýšena na 8.937,- Kč měsíčně a poté zvýšena podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od roku 1996 do 31.12.

2003, takže po všech zvýšeních činil starobní důchod stěžovatele od ledna roku 2009 částku 13.905,- Kč měsíčně. Toto zvýšení bylo stanoveno tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31.12.1995 a výše důchodu byla takto upravena v souladu s příkazem ministra práce a sociálních věcí od 1.1.2004. Totéž zvýšení ve stěžovatelem požadované výši i za dobu do vydání zmíněného příkazu ministra práce a sociálních věcí stěžovateli nenáleží, neboť důchod mu byl přiznán až po 1.1.1996. Zvýhodnění poskytnuté příkazem ministra č. 27/2003 (tj. procentuální zvýšení ve výši, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31.12.1995 - zvýšení do tohoto data přiznaných důchodů podle jednotlivých nařízení vlády o zvyšování důchodů bylo výhodnější než zvýšení důchodů přiznaných po 1.1.1996) bylo možné provést nejdříve od 1.1.2004; nelze proto souhlasit s uvedeným požadavkem stěžovatele na zvýšení jednotlivých dávek i za dobu minulou od data přiznání důchodu.

V závěrečném návrhu žalobce uvedl, že odkazuje na podaný návrh a věc rekapituluje následovně:

- 1) Dne 30.6.1999 žalobce požádal o přiznání a výplatu starobního důchodu od 1.6.1998
- 2) Dne 1.10.1999 bylo žalobci zasláno rozhodnutí žalované, kterým mu byl přiznán starobní důchod od 1.6.1998 ve výši 6.579,- Kč (proc.výměra 5.319,- Kč + základní výměra 1.260,- Kč) podle zák.č. 155/1995 Sb.
- 3) Žalovaná nerespektovala ustanovení § 71 odst. 1) zákona č. 155/1995 Sb., kde se uvádí, že výše starobního důchodu v době od 1.1.1996 do 31.12.2005, nesmí být nižší než výše důchodu, která by náležela, kdyby důchod byl přiznán podle předpisů platných ke dni 31.12.1995 v rozsahu uvedeném v odstavci 4, a to včetně zvýšení, která by náležela k tomuto důchodu pouze k tomuto dni.
- 4) Z toho vyplývá, že jestliže byla vypočtena procentní výměra důchodu k 31.12.1995 podle zák. č. 100/1988 Sb. ve výši 4.900,- Kč, tak měla být tato procentní výměra valorizována podle jednotlivých nařízení vlády následovně. Podle nařízení vlády č. 19/1996 Sb. se zvyšuje procentní výměra o 8% tj. o 392,- Kč na 5.292,- Kč/měsíc, podle nařízení vlády č. 218/1996 Sb. se zvyšuje o 6% tj. o 318,- Kč na 5.610,- Kč/měsíc a podle nařízení vlády č. 129/1997 Sb. se procentní výměra důchodu zvyšuje o 8% tj. 449,- Kč na 6.059,- Kč/měsíc.
- 5) Žalovaná měla postupovat, jak ji ukládá zákon, a to srovnáním procentní výměry vypočtené k 1.6.1998 (jak bylo požadováno v žádosti o přiznání důchodu), podle zákona č. 100/1988 Sb. ve výši 6.059,- Kč/měsíc, tak procentní výměry vypočtené podle zákona č. 155/1995 Sb. ve výši 5.319,- Kč a přiznat výhodnější variantu procentní výměry ti. 6.059,- Kč měs. podle zákona č. 100/1988 Sb. Přesto nezákonně přiznala žalovaná procentní výměru ve výši 5.319,- Kč vypočtenou podle zákona č. 155/1995 Sb. a zaslala ji v rozhodnutí o důchodu ze dne 1.10.1999 žalobci.
- 6) V rozhodnutí žalované ze dne 1.7.2015 na str. 2 ve druhém odstavci odspodu žalovaná jasně dokumentuje jak „porovnala“ jednotlivé procentní výměry ve výši 5.319,- Kč podle nového zákona a 4.900,- Kč podle dřívějšího zákona a rozhodla ve prospěch „vyšší částky“ a neuvědomila si, že pochybila, neboť částka 4.900,- Kč je pouze konečnou částkou, vypočtenou podle zák. č. 100/1988 Sb. Tato částka se musela k 1.6.1998 valorizovat podle jednotlivých nařízení vlády, jak je uvedeno výše. Teprve tato procentní výměra ve výši 6.059,- Kč měla být valorizována podle příkazu ministra č.27/2003 a podle jednotlivých nařízení vlády a to od 1.1.1996 do 31.12.2003.

7) Tak, jak prezentuje žalovaná přepočtení procentní výměry ve výši 4.900,- Kč podle příkazu ministra č. 27/2003, nemá pro žalobce vůbec žádný význam, poněvadž důchod se mu nezvyšuje, ale zůstává ve stejné výměře, což jistě nemohl být záměr ministra práce a sociálních věcí, který příkazem č. 27/2003 chtěl zvýhodnit pracovníky hornických činností, což žalovaná v případě žalobce popřela a nadále popírá.

8) Žalobce podává, že žádný dopis ke dni vydaného rozhodnutí, tj. ke dni 1.10.1999, nebyl žalované odeslán, a tudíž žalovaná neoprávněně změnila datum přiznání procentní výměry důchodu ke dni 30.6.1996.

Krajský soud v Brně velmi podrobně citoval z rozsudku NSS č.j. 4 Ads 1132012-41, a to z toho důvodu, že na základě kasační stížnosti žalobce přezkoumal NSS rozsudek Krajského soudu v Brně 34 Ad 45/2011-51, kdy krajský soud přezkoumával rozhodnutí ČSSZ týkající se správného výpočtu výše starobního – hornického důchodu žalobce (přezkum rozhodnutí ČSSZ z 11.3.2011).

Soud se ztotožňuje se stanoviskem ČSSZ, že o důchodové záležitosti žalobce o správné výši jeho starobního – hornického důchodu bylo rozhodováno nejenom ČSSZ, ale také Krajským soudem v Brně a v konečné fázi NSS, kdy tento dospěl k závěru, že výpočet starobního – hornického důchodu žalobce provedený ČSSZ (rozhodnutím z 11.3.2011 bylo přezkoumáváno rozhodnutí z 15.11.2010) je správný, byl použit správný zákonný postup. NSS se pod bodem [27] v odůvodnění uvedeného rozsudku zabývá i správností či nesprávností aplikace také ve vztahu k úpravě důchodu podle příkazu ministra práce a sociálních věcí č. 27/2003 a i zde dospěl k závěru, že k žádnému pochybení ze strany ČSSZ nedošlo, tedy NSS uzavřel, že procentní výměra starobního – hornického důchodu žalobce k datu výplaty starobního důchodu od 1.6.1998 i výše starobního – hornického důchodu přiznanému od 30.6.1996 byla stanovena a vypočtena správně.

V tomto směru se tedy soud zcela odkazuje na citovaný rozsudek NSS č.j. 4 Ads 113/2012-41. Pokud žalobce namítá, že uplatnil pouze jednu žádost o starobní důchod, a to žádost, kterou se domáhal přiznání starobního – hornického důchodu od 1.6.1998 a žádnou jinou žádost neuplatnil, i touto otázkou se NSS ve svém rozsudku zabýval, když s názorem žalobce nesouhlasil, neboť uvádí, že skutečně existují rozhodnutí, jedno rozhodnutí z 1.10.1999, kterým ČSSZ žalobci přiznává od 1.6.1998 starobní důchod podle § 29 zák. č. 155/1999 Sb. a druhé rozhodnutí, vydané 6.1.2000, kdy byl žalobci přiznán starobní – hornický důchod od 30.6.1996, kdy rozhodnutí z 6.1.2000 o přiznání starobního důchodu od 30.6.1996 bylo vydáno na základě žádosti žalobce z 20.10.1999, kdy tato žádost byla osobně podepsána žalobcem, v níž žalobce žádal, aby mu byl starobní důchod vypočten ke dni vzniku nároku na důchod podle mimořádného opatření 465/68 od 30.6.1996 s tím, že za dobu od 30.6.1996 do 31.5.1998 si volí zvyšování nároku na starobní důchod a výplatu důchodu nežádá a tuto žádá až od 1.6.1998.

Pokud jde o dvě uvedená rozhodnutí, obě tato rozhodnutí byla žalobci doručena, nabyla právní moci, neboť ani proti jednomu z nich žalobce nepodal žalobu k soudu.

Soud tedy uzavírá, že má zato, že NSS v rozsudku č.j. 4 Ads 113/2012-41 se vypořádal se všemi skutečnostmi týkající se výše procentní výměry starobního – hornického

důchodu žalobce, své stanovisko zdůvodnil a krajský soud zde zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že žalobce si změnil datum přiznání starobního důchodu od 30.6.1996, s datem výplaty od 1.6.1998 došlo ke změně rozhodných skutečností pro výpočet starobního důchodu, což žalovaná ve svém rozhodnutí z 1.7.2015, č.j. 460 630 469/315-JPA řádně vysvětlila a soud se ztotožňuje s tím, že žalovaná postupovala správně, v souladu s rozsudkem NSS, č.j. 4 Ads 113/2012-41.

Krajský soud tedy uzavírá, že žalovaná při výpočtu výše procentní výměry starobního – hornického důchodu nepochybila, postupovala v souladu se zákonem, v souladu s právním názorem vysloveným NSS v rozsudku 4 Ads 113/2012-41, z něhož je zjištěno, že výpočet starobního – hornického důchodu ze strany ČSSZ byl proveden správně.

S ohledem na tuto skutečnost soud žalobu jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, náklady řízení mu proto nebyly přiznány, pokud jde o žalovanou, ta nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 1,2 s.ř.s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 22.2.2017

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně